

**Valentes i
Acompanyades**

**Memòria
2019**

01 **Presentació**

1.1 Descripció breu del projecte	4
1.2 Justificació	5
1.3 Marc de referència en què s'inscriu	6

02 **Dades identificatives**

2.1 Àmbit geogràfic on s'ha desenvolupat	7
2.2 Recursos: humans, materials i infraestructura	7
2.3 Agents socials col·laboradors	8
2.4 Coordinació amb els agents del territori i el treball en xarxa	9

03 **Persones ateses**

3.1 Perfil i característiques	11-14
-------------------------------------	-------

04 **Metodologia i activitats realitzades**

4.1 Descripció de les activitats dutes a terme	15-24
---	-------

05 **Comunicació i sensibilització**

5.1 Formacions externes i accions de sensibilització	25-30
5.2 Formacions internes	31

06 **Dades econòmiques**

---

07 **Factors de dificultat**

---

08 **Conclusions**

---

09 **Propostes de millora**

01

Presentació

1.1 Descripció breu del projecte

Valentes i Acompanyades és una associació que treballa per combatre els matrimonis forçats des d'una perspectiva de prevenció, intervenció i sensibilització amb l'objectiu d'apoderar les dones que es troben en risc, proporcionant eines, recursos i estratègies per tal que puguin ser dones lliures, independents i autònomes. Deixar de ser víctimes per convertir-se en dones fortes i amb la capacitat de defensar les seves pròpies decisions.

El concepte de matrimoni s'ha d'entendre com una unió legal o socialment acceptada i reconeguda entre dues persones amb el seu lliure consentiment. La falta de consentiment és el problema central dels matrimonis forçats que consisteixen en aquella unió, ja sigui civil, religiosa o tradicional, que ha estat concertada i organitzada per la família, i en la qual un dels dos contraents (a vegades tots dos) són pressionats amb o sense violència per casar-se contra la seva voluntat. Generalment és la dona que no ha atorgat el seu ple i lliure consentiment, sinó que ha estat coaccionada i/o pressionada psicològicament, emocionalment, físicament i sexualment per la seva família i pel seu entorn més proper.

Aquesta situació es produeix tant si la "núvia" és menor d'edat (i en aquest cas seria un matrimoni precoç o infantil) com si és major d'edat. La força de la tradició és molt gran i no s'atura per una simple convenció al complir la majoria d'edat.

En el cas que acabin accedint a aquest matrimoni són sotmeses a un sistema relacional fonamentat en la desigualtat, en què la dona passa a ser propietat del marit i, per tant, es teixeix un sistema patriarcal que porta implícites moltes altres manifestacions de la violència masculista, ja sigui física, psicològica o sexual. La dona és reduïda al rol domèstic i amb una clara disminució de les seves oportunitats de formació i autonomia, participació

en la presa de decisions i la llibertat d'acció, no només en la seva pròpia vida sinó la familiar.

Davant d'aquest atemptat als drets humans i contra els drets de les dones en particular, cal iniciar una tasca de sensibilització i formació per als i les professionals socioeducatius per a la detecció i abordatge de casos. Com també el suport, capacitació i acompanyament directe dirigit a aquelles noies que es troben en aquesta situació i es neguen a acceptar-la.

Les joves i dones que actualment són víctimes s'hi enfronten indefenses i soles, amb actituds que fluctuen entre el consentiment interioritzat, la protesta generalment silenciada i la rebel·lia sostinguda que —amb el degut suport— pot guanyar la partida a la fortíssima pressió que exerceix la família i l'entorn.

Valentes i Acompanyades alludeix al doble eix vertebrador de l'associació:

Valentes:

per tenir el coratge de resistir l'impacte i les conseqüències de la seva lliure decisió, com són el conflicte familiar, la ruptura dels vincles amb la família i l'entorn, el rebuig de la seva comunitat...

Acompanyades:

per sentir-se reforçades en la seva decisió des del punt de vista de la seguretat personal al ser víctimes d'un clar atemptat contra els drets de les dones. I alhora puguin dibuixar el camí cap a la seva llibertat apoderades i amb tots els recursos que necessiten per aconseguir-ho: suport emocional, psicològic, d'habitatge, de formació, de treball, de salut i de creació d'una xarxa social.

1.2 Justificació

A Catalunya, el matrimoni forçat és una pràctica que continua vigent en els països i comunitats d'origen d'algunes persones migrades que desenvolupen el seu projecte de vida al territori català. Amb el moviment migratori de les persones també viatgen pràctiques tradicionals que es troben fortament arrelades en la seva cultura, però són contràries, no només al marc legal vigent de Catalunya, sinó també als valors d'igualtat de gènere i no discriminació que sustenten la societat catalana, espanyola i europea.

El matrimoni forçat va ser expressament condemnat per la **Convenció sobre el consentiment per al matrimoni** de les Nacions Unides, en vigor des del 9 de desembre de 1964, que va desenvolupar l'article 16 de la **Declaració Universal dels Drets Humans** que disposa, en l'apartat segon, que només s'establirà el casament amb el consentiment lliure i ple dels futurs esposos. També fa referència a l'edat mínima per contraure matrimoni i el registre dels matrimonis.

La Directiva 2011/36/UE del Parlament Europeu i del Consell d'Europa, de 5 d'abril de 2011, relativa a la prevenció i la lluita contra el tràfic d'éssers humans i a la protecció de les víctimes, inclou en la definició de tràfic d'éssers humans el matrimoni forçat entre les conductes que poden donar lloc a una explotació de persones. Aquesta Directiva determina que s'ha de tipificar i sancionar aquesta conducta.

El Conveni del Consell d'Europa sobre la prevenció i la lluita contra la violència envers la dona i la violència domèstica (Istanbul, 11 de maig de 2011), ratificat per l'Estat espanyol el 6 de juny de 2014, reconeix el matrimoni forçat com una de les manifestacions de violència sobre la dona entesa com una violació dels drets humans i una forma de discriminació contra les do-

nes (art. 3). El considera com un dels actes de violència basats en el gènere que impliquen o poden implicar per a les dones danys o patiments de naturalesa física, sexual, psicològica o econòmica, incloses les amenaces de fer els actes esmentats, la coacció o la privació arbitrària de llibertat, en la vida pública o privada.

L'Agenda 2030 sobre Desenvolupament Sostenible, aprovada el 2015 per l'ONU, estableix en la fita 5.3 que cal eliminar totes les pràctiques nocives com el matrimoni infantil, precoç i forçat, i la mutilació genital femenina (MGF).

A l'Estat espanyol, la reforma del **Codi penal** feta per la Llei orgànica 1/2015, de 30 de març, va introduir per primera vegada en la nostra legislació penal el **delicte específic de matrimoni forçat**. L'article 172 bis castiga amb penes de presó de sis mesos a quaranta-dos mesos, o amb una multa de dotze a vint-i-quatre mesos, la persona que amb intimidació greu o violència obligui una altra a contraure matrimoni. Amb la mateixa pena es castiga la persona que, amb la finalitat de cometre els fets descrits, utilitzi violència, intimidació greu o engany per forçar-ne una altra a abandonar el territori espanyol o a no tornar-hi. En ambdós casos, les penes s'imposaran en la seva meitat superior quan la víctima sigui menor d'edat.

Ja existeix un marc penal en l'àmbit autonòmic català amb la **Llei 5/2008, de 24 d'abril, del dret de les dones a erradicar la violència masclista**, que estableix els àmbits de manifestació de la violència següents: de parella, familiar, laboral, social i comunitari. Els matrimonis forçats (MF) pertanyen a l'àmbit social i comunitari. Les conseqüències d'un matrimoni forçat tenen un fort impacte en els diferents àmbits de desenvolupament d'una persona (psicològic, físic, emocional, social i

comunitari), i per tant, d'aquí que es consideri una forma de violència i en concret una forma de tràfic d'éssers humans.

A Catalunya existeix des del 2009 un procediment de prevenció i d'atenció policial dels matrimonis forçats creat pel Departament d'Interior. El 2014 es va posar en funcionament el projecte Valentès i Acompanyades com a prova pilot per validar a la pràctica un model de prevenció i intervenció que inclou la participació de referents de les pròpies cultures i el treball en xarxa. El 2015 la Generalitat va aprovar un protocol d'abordatge de matrimonis forçats circumscrit a l'àmbit gironí i a principis del 2020 va presentar un protocol d'àmbit nacional.

Valentès i Acompanyades som una entitat pionera a Catalunya i a Espanya en l'abordatge específic d'aquesta problemàtica social, ja que la seva incidència és molt significativa, però que ha estat i està essent invisibilitzada en el terreny social i comunitari. Creiem fermament en la necessitat de solidificar una estructura de prevenció, detecció i intervenció dels matrimonis forçats, perquè volem educar i créixer en una societat en què totes les persones es sentin lliures per escollir el seu camí. Sinó fos així, la perpetuació d'aquestes tradicions patriarcal comportaria el retrocés de moltes lluites guanyades en matèria de drets humans i de drets de les dones que són també drets humans.

1.3 Marc de referència en què s'inscriu

S'inicià l'any 2014, fou un projecte pilot que s'emmarcà en l'àmbit territorial de la comarca del Gironès, i centrà les actuacions principals en els municipis de Salt i Girona, malgrat que també es van realitzar accions en altres punts del territori català. El 2016, algunes de les principals accions del projecte s'ampliaren a tot el territori català i es va estendre l'atenció de noies a les comarques de la Selva i d'Osona. Degut a la demanda de casos, la nostra atenció s'ha anat ampliant progressivament i fem suport també a poblacions de Lleida, Tarragona i Barcelona.

02

Dades identificatives

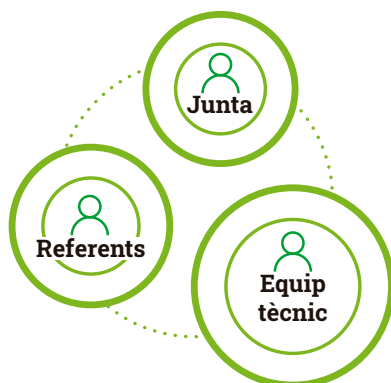
2.1 Àmbit geogràfic on s'ha desenvolupat

El nostre lloc de treball està ubicat a l'Hotel d'Entitats de Salt on disposem d'un despatx amb l'equipament telemàtic i informàtic necessari durant tot l'any excepte el mes d'agost, període que aprofitem per fer activitats més lúdiques amb les joves adolescents: piscina, platja, etc. Al mateix Hotel d'Entitats hi ha sales de reunions on es pot treballar i fer les sessions formatives, l'atenció psicològica i les classes de suport escolar i sessions d'apoderament. També es compta per a la realització d'altres activitats, si cal, amb el local de la Coordinadora d'ONG Solidàries de Girona, de la qual formem part i on tenim ubicada la nostra seu social.

Per altra banda, la intervenció es fa dins el marc territorial de la província de Girona, i les actuacions principals se centren en els municipis de Salt i Girona. Tot i que duem a terme un treball en xarxa que s'obre arreu del territori català, atenent a les demandes que ens puguin arribar d'altres províncies.

2.2 Recursos: humans, materials i infraestructura

L'associació està constituïda per la Junta Directiva, l'equip tècnic i les referents i es treballa de manera conjunta per dur a terme la nostra missió.

La Junta Directiva està formada per:

Presidenta: Amèlia Barbero i Rivera

Secretària: Carme Vinyoles i Casas

Tresorer: Manel Serra i Pardàs

Vocal: Pia Bosch i Codolà

Vocal: Kholoud Haidour i El Ouazzari

Suport tècnic: Dolors Lloveras i Sitjas

L'equip tècnic està format per:

Coordinadora-psicòloga: Ariadna Vilà i Castelló

Tècnica i referent: Kholoud Haidour i El Ouazzari

Tècnica integradora: Ruth Rosique i Labarta

Les referents a partir de la seva pròpia experiència i coneixement de la comunitat ajuden en la detecció de casos i creen llaços d'empatia i confiança amb les joves —a vegades adolescents— i dones afectades. En els seus inicis, van ser víctimes de MF i per diverses circumstàncies personals van poder evitar-lo, o bé —després d'uns anys— van aconseguir desfer-se del matrimoni i de les pressions familiars mitjançant la separació i el divorci. De forma voluntària i emparant-se en la seva pròpia vivència personal, donen suport a les joves i dones en el seu repte envers la seva emancipació. Com també, ajuden l'associació en el seu objectiu de sensibilització social. Actualment, col·laboren amb nosaltres **sis referents**; quatre d'origen subsaharià i una d'origen marroquí, que alhora forma part de l'equip com a tècnica. Un dels nostres reptes els propers anys és tenir referents d'altres orígens, especialment noies pakistaneses o índies, ja que comencem a detectar i acompanyar casos d'aquests països.

El nostre equip de referents està format per Aya Sima, Coumba Balde, Mariama Carme Jadama, Kholoud Haidour, Binta Jadama i Maimouna Kebbe.

2.3 Agents socials, entitats i administracions col·laboradores

Per a la realització de les accions cal la complicitat i l'esforç compartit de diferents àmbits: jurídic, educatiu, psicològic, administratiu i polític, universitari, empresarial, que actualment ja està donant suport a la nostra tasca. Així doncs, establim els contactes amb tots els agents necessaris per al desenvolupament del projecte, definim els rols de cada un d'ells en totes les fases (detecció, atenció, suport, seguretat, formació, inserció laboral, habitatge) i creem els mecanismes de coordinació:

- **Serveis socials d'atenció primària en l'àmbit provincial:** fem un treball constant d'intercanvi d'informació i experiències mitjançant reunions cada tres o quatre mesos per coordinar els casos de les joves a les quals atenem amb l'atenció que reben les seves famílies als serveis socials. També serveis socials és una de les fonts des d'on ens deriven algunes de les joves que arriben a l'associació. Organitzen tallers de formació i potenciació de les habilitats socials als quals ens conviden a participar. Des del SIAD donen suport psicològic i també advocada i ens aporten assessorament individualitzat d'alguns dels casos més complicats de gestionar.

- **AGE (Associació Gironina d'Empresàries):** donen suport en la formació de les destinatàries i posen al servei del projecte la seva xarxa de contactes per a possibles insercions laborals i també la participació de les referents.

- **Departament d'Ensenyament:** el professorat constitueix un important actiu per al projecte per la seva posició de coneixement dels alumnes i de la confiança que poden arribar a establir-hi. Alguns d'aquests docents que treballen en diferents IES de Salt ja han fet passes importants en l'abordatge dels MF. Amb els tutors de les joves que estan estudiant, mantenim reunions de coor-

dinació i intercanvi d'impressions (amb autorització prèvia de les mares) per tal d'optimitzar els recursos que aboquem en el reforç escolar.

- **Departament d'Interior (Mossos d'Esquadra):** s'ha establert una bona coordinació per a la detecció de casos, de les accions per a una atenció integral de les víctimes, de suport en la formació dels agents socials, de suport en les accions de sensibilització a les comunitats.

- **Secretaria d'Igualtat, Migracions i Ciutadania:** dona impuls al projecte amb la convicció que cal posar l'acció contra els MF en l'agenda per tal de fer-los visibles, contribueix a marcar les línies d'actuació i treballa en la informació i coordinació amb altres departaments de la Generalitat. També participem en les diferents formacions que ofereix el Departament específiques per a agents socials. A més, també treballarem de forma molt directa amb la nova tècnica referent de Girona dels matrimonis forçats i mutilació genital femenina. Una nova figura a la província arran del Pacte d'Estat en violència de gènere de l'Estat espanyol.

- **Obra Social "la Caixa":** dona suport econòmic per a la realització de les accions i facilita la coordinació amb altres recursos propis que són molt necessaris: Casa Recés de la Fundació l'Esperança.

- **Diputació de Girona i Dipsalut:** posa a l'abast del projecte els recursos propis per a la coordinació, la formació i el treball en xarxa al territori.

- **Departament de Justícia:** ens ofereixen el seu servei de mediació per poder restablir els ponts entre la usuària i la família. Ens ha obert la possibilitat d'organitzar alguna sessió informativa amb el personal del

Departament de Justícia per tal de donar a conèixer una problemàtica existent a Catalunya que sovint queda amagada sota el paraigua de la tradició familiar i que acaba essent una vulneració clara dels drets humans i una forma de violència contra la dona.

- **Institut Català de les Dones:** aporta recursos econòmics i dona suport en l'accés a altres recursos necessaris com ara l'atenció psicològica individualitzada a dues de les nostres usuàries. També, ens ofereix formació i participació en diferents jornades relacionades amb l'àmbit de violència i de la dona.

- Col·laborem amb associacions nacionals i internacionals que treballen en xarxa per a la prevenció del MF (**GAMS, UNAF, CER-M**).

- **Universitat de Girona:** treballem amb la Vice-rectoria de Territori i Acció Social, l'Àrea de Gestió Acadèmica, l'Oficina del Síndic, el Consell Social i l'Àrea de Compromís Social. S'ha donat suport a alumnes en risc i hem fet diverses formacions als estudiants, així com trobades institucionals per sensibilitzar sobre una violència que afecta també joves universitàries.

- **Subdelegació del Govern a Girona:** ens hem coordinat amb el subdelegat i especialment amb la unitat contra la violència envers les dones d'aquest organisme. Ens han donat suport en diferents casos de regularització administrativa i de retorn de joves enviades al país d'origen. Concretament en un cas molt complex aquest any 2019, en el qual es va evitar la mutilació genital femenina d'una nena de cinc anys, que es va retornar a Girona al costat de la seva mare. La Generalitat ens van demanar intervenció en el cas i vam acceptar encara que no es tractés d'un matrimoni forçat.

- **Participació en la redacció del Protocol per la prevenció i l'abordatge del matrimoni forçat a Catalunya.**

2.4 Coordinació amb els agents del territori i el treball en xarxa

El treball en xarxa i la col·laboració amb altres agents del territori és prioritari per poder fer una bona intervenció i acompanyament a les usuàries. Per això, Valentes i Acompanyades interactuem permanentment amb altres entitats socials i agents del territori.

A continuació citem els diversos espais en els quals participem amb reunions periòdiques. Uns espais on es concreten accions comunes relacionades amb l'àmbit de la violència de gènere en les seves diferents fases; sensibilització, detecció, intervenció i recuperació.

- Assemblea de la Coordinadora d'ONG Solidàries
- CNDC: Consell Nacional de Dones de Catalunya convocat per mitjà de l'Institut Català de la Dona
- Consell Municipal d'Igualtat de Gènere (convocat per l'Ajuntament de Girona)
- Taula de Dones de Salt
- Dues taules de treball per a la prevenció i l'abordatge del MF i la MGF al Consorci de Benestar Social Gironès-Salt
- TESS: Taula d'Entitats Socials de Salt
- Plataforma contra les Violències de Gènere (Barcelona)
- Red Llibres de MGF (xarxa estatal)
- Red Estatal de Matrimonios Forzados NO ACEPTO: actualment aquesta xarxa s'està posant en funcionament i treballem conjuntament de forma virtual
- Participació en la redacció del nou Protocol de matrimonis forçats a Catalunya

Hem establert contacte i reunions de treball amb tots aquests agents del territori quan la situació ho requereix:

Ajuntament de Salt

Assessoria TAX

Associació DOTA

Càritas Diocesana de Girona

Casa Recés - Fundació de l'Esperança

Consell Nacional de les Dones Catalunya - ICD

ConSORCI d'Acció Social de la Garrotxa

ConSORCI de Benestar Social Gironès-Salt

Coordinadora d'ONG Solidàries

Creu Roja Girona – Orientació formativa i laboral

CSM / IAS-Xarxa de Salut Mental Gironès-Pla Estany

Dipsalut

Diputació de Barcelona – DIBA

EAIA / EAP Girona

Estació Jove Salt

Fàbrica Jove Salt (formació i inserció laboral)

Fundació Bancària "la Caixa"

Fundació SER.Gi (garantia juvenil i orientació formativa)

Generalitat de Catalunya – DGAIA

Generalitat de Catalunya – Habitatge

Generalitat de Catalunya - Igualtat, Migracions i Ciutadania (BCN i Girona)

Generalitat de Catalunya – Interior

Generalitat de Catalunya – Justícia

Generalitat de Catalunya – Promoció de la Salut

ICD - Institut Català de les Dones

IES Salvador Espriu

IES Vallvera

Mas Mota - Salt

Mossos d'Esquadra

Punt de Suport Serveis Informàtics

Salellas i Associats Advocats, Girona

Serveis socials bàsics de l'àmbit provincial

SIAD Gironès-Salt

SMO Girona /EMO Salt (Espai Municipal d'Ocupació)

Subdelegació del Govern, Girona i Barcelona

Universitat de Girona (Unitat de Compromís Social de la UdG)

Xarxa Punt Òmnia, Salt

03

Persones ateses

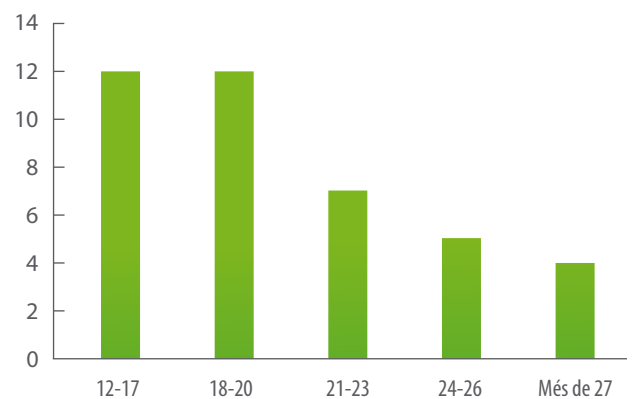
3.1 Perfil i característiques

La nostra acció va dirigida a les noies adolescents, joves i dones que pateixen l'amenaça d'un matrimoni forçat, o bé ja s'ha perpetuat l'enllaç i necessiten un acompanyament i suport per poder apoderar-se i convertir-se en persones lliures. Es podrien diferenciar dos grups de dones, per una banda, noies adolescents entre dotze i setze anys i, per altra banda, dones d'entre divuit i trenta anys. Tot i que atenem tota dona que es pugui trobar en aquesta situació i no correspongui a les franges d'edat anteriors.

Aquest any s'han atès **quaranta noies**. Concretament, **catorze de les noies**, entre dotze i divuit anys, participen en el **projecte del reforç escolar** i es troben en una fase de prevenció. Les altres **vint-i-sis noies** estan amb **seguiment a través del nostre acompanyament integral i/o psicològic**. Tenen una edat entre divuit i trenta anys, tot i que la majoria d'aquestes noies tenen entre dotze i vint anys.

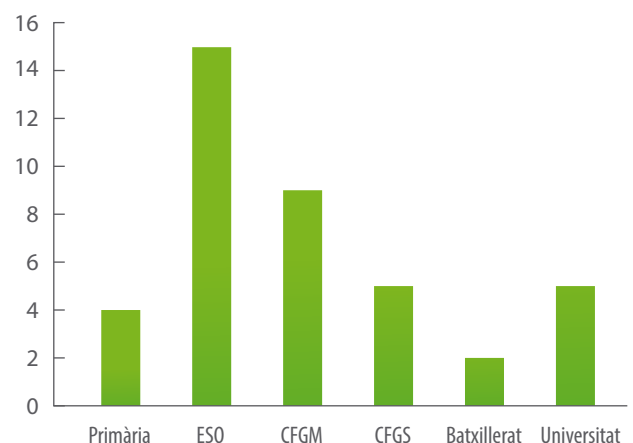
Les nacionalitats que ens arriben a la nostra associació són diverses, agafen protagonisme les noies provinents de la zona subsahariana i el Marroc. A continuació exposem un gràfic en què es mostra l'origen de les noies i joves que hem atès el 2019 i que seguirem atenent el 2020 (*Cal dir, que algunes d'elles tenen la nacionalitat espanyola i, per tant, han obtingut una doble nacionalitat.*)

En el gràfic es pot observar que el volum més alt de noies es troba entre **les franges d'edat** de dotze-disset anys (participen en el projecte de reforç escolar) i de divuit-vint anys. Les edats que corresponen de més alt risc de compromís. Són poques les noies de més de vint-i-set anys, que coincideixen amb dones que són mares i han volgut desfer el seu matrimoni amb el nostre suport, o bé a causa de violència de gènere dins de la parella.

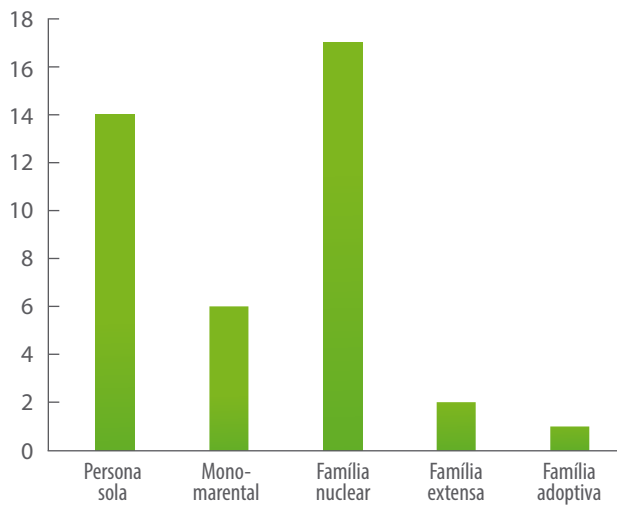

EDAT

El **nivell formatiu** de les noies que atenem és molt divers. Tot i que predomina l'ESO amb les joves adolescents del reforç escolar. La resta de noies tenen un nivell formatiu postobligatori, fet molt significatiu perquè puguin seguir amb els seus estudis i així obtenir una bona formació acadèmica que els ajudarà en el seu apoderament personal.

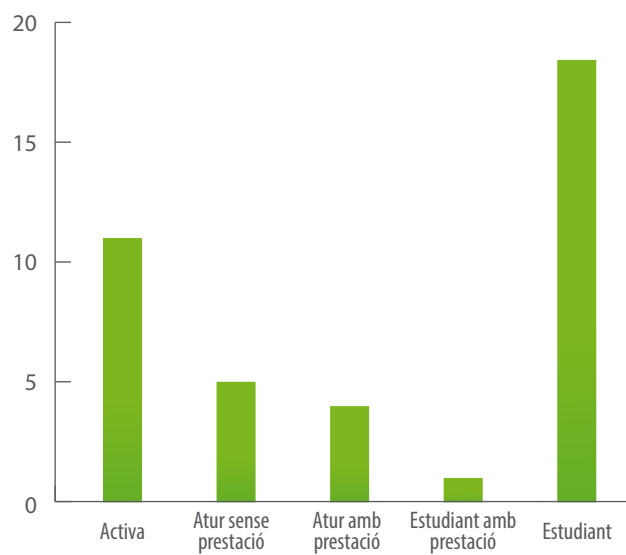
NIVELL DE FORMACIÓ

SITUACIÓ FAMILIAR

En aquest gràfic es mostra la situació de l'any 2019 de les noies que estem acompanyant. La tipologia familiar reflecteix les conseqüències de dir no a un matrimoni forçat o bé desfer-lo. Deixant a una banda les catorze adolescents que conviuen amb la seva família nuclear i/o extensa, catorze d'elles es troben vivint soles, ja sigui en els nostres pisos d'acollida temporal, compartint pis amb altres persones, vivint en centres i/o residències d'acollida de dones i joves en situació de violència de gènere o bé el cas excepcional d'haver trobat una família adoptiva. Són noies que necessiten, en moltes ocasions, abandonar del seu domicili i nucli familiar actual perquè, si no, les pressions, el xantatge emocional i en situacions extremes violència física i sexual poden augmentar considerablement si ella continua residint al seu domicili. Únicament dues dones de les sis monomarentals (matrimoni desfet) disposen d'un pis de lloguer propi, tot i que es troben amb obstacles econòmics i administratius per poder fer-hi front. Dones separades que tenen ingressos baixos o prestacions molt modestes que no poden assumir l'envergadura econòmica d'un habitatge, i cal afegir-hi la càrrega familiar de fills o filles que puguin estar sota la seva tutela. Cal ressaltar que són dones que quan es separen no tenen el suport econòmic de la seva exparella, ja que no són matrimonis legalment registrats i davant la llei no tenen validesa. Fet que comporta que sigui molt complex lluitar per aquest dret davant dels tribunals. O bé perquè han decidit lliurement marxar i les consideren unes dones repudiades sense cap mena de dret dins de la seva comunitat i/o família.

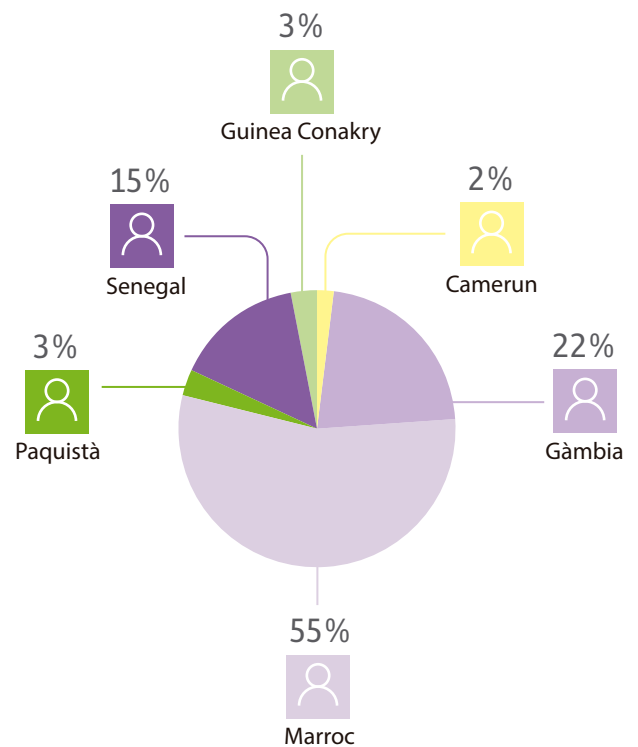
La **situació econòmica i laboral** de les noies sol ser força precària, ja que moltes d'elles no tenen ingressos fixos i es troben en unes edats en què dediquen el seu temps als estudis. O bé tenen dificultats per trobar feina per les circumstàncies personals en què es troben. Les noies que estan rebent una prestació econòmica són aquelles a les quals s'ha tramitat la RAI (renda activa d'inserció) per motius de violència de gènere. Un ajut de 430,27 euros al mes durant onze mesos (període prorrogable fins a un màxim de tres renovacions). Aquí s'inclouen les catorze joves del projecte de reforç escolar que per ser menors d'edat no poden treballar, per això l'índex és més alt. De les dones que estan treballant, algunes tenen contracte indefinit i d'altres contracte temporal, fet que evidencia la poca estabilitat econòmica que tenen i, per tant, això els dificulta poder pagar les despeses per cobrir les necessitats bàsiques (alimentació, roba, habitatge i productes d'higiene personal i cures).

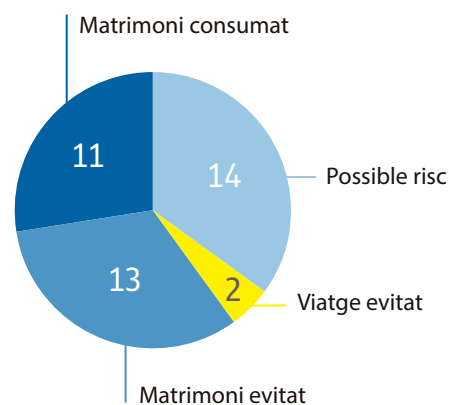
SITUACIÓ LABORAL

L'origen de les noies que atenem és majoritàriament de la zona del Marroc i l'Àfrica subsahariana. A diferència del nombre de noies de certes zones d'Àsia, que és molt baix. Això no significa que no n'existixin casos, ja que en tenim coneixement, però és un grup cultural al qual està costant d'aproximar-se. Saber l'origen de les noies que ens arriben és important per poder fer una bona intervenció i acompanyament. Les casuístiques poden ser diverses i el funcionament familiar també. Coneixent l'origen podem detectar les estratègies de pressions i poder-les ajudar.

Una de les directrius més importants que volem mantenir a la nostra entitat és no tenir temporalitat limitada per a l'acompanyament i intervenció de les dones que ens arriben. Som molt conscients que és un procés molt dur i dolorós que pot desencadenar unes conseqüències que es poden anar agreujant a mesura que passa el temps. El pas més significatiu de la seva valentia obre uns camins personals i emocionals que tenen un alt cost en tots els àmbits. Per aquesta raó, creiem en la singularitat de cada cas i el ritme de treball i el procés que té cada una d'elles. I nosaltres com a equip de Valentines i Acompanyades ens hi hem d'adaptar. Un treball que continua any rere any, seguint amb l'acompanyament per enfortir-les i empoderar-les. A continuació, mostrem en un gràfic la tipologia de situació de matrimoni forçat que han patit l'any 2019 les quaranta noies que hem atès i acompanyat (vint-i-una d'elles que han continuat el nostre acompanyament des de l'any 2018 o bé altres anys anteriors).

Aquest gràfic **mostra la realitat que vam viure de les noies que actualment estem atenem**. Les joves adolescents que participen en el nostre projecte de reforç escolar (catorze joves) es troben en situació de possible risc, ja que tenen l'edat en què les famílies poden començar a establir algun compromís de forma més informal. Es va poder evitar el matrimoni de tretze noies i de dues més es va poder aturar el viatge preparat. En algunes ocasions, el matrimoni ja és consumat sense que la noia el pugui aturar, independentment del motiu, així doncs han de portar a terme el matrimoni de forma forçada i obligada. Des de l'associació els acompanyem perquè el puguin desfer i començar una nova vida, malgrat que en algunes ocasions no és possible. Dels tres matrimonis consumats però no desfets, se'n deriven dues situacions diferents; dues d'elles segueixen casades però no conviuen amb el marit dins del seu habitatge, com tampoc tenen cap ajuda econòmica per tirar endavant els seus fills i/o filles, i una segueix vivint amb el marit i actualment ens trobem en el seu acompanyament de possible separació però són processos molt lents i que requereixen temps, però sobretot les dones han de tenir la seguretat de poder tenir les necessitats cobertes bàsiques quan decideixen fer-ho.

D'aquests 11 matrimonis consumats, **7** han estat desfets amb el nostre suport

04

Metodologia i activitats realitzades

4.1 Descripció de les activitats dues a terme

Davant la detecció d'un cas es té en compte sempre la seva especificat donat que cada persona té la seva història, circumstància personal i habilitats. Malgrat aquest tractament personalitzat que cal oferir, hi ha unes línies clares d'intervenció comunes que defineixen una proposta d'intervenció definida per garantir la protecció i seguretat, el suport emocional i psicològic i l'acompanyament necessari.

Davant d'una jove **major d'edat** es posen en funcionament els dispositius següents:

- Establim la forma de **mantenir el contacte i la relació amb ella** davant la possible situació d'aïllament que pot patir instada per la família i treballada durant un cert temps. Perfectament conscients que la filla podria no acceptar la unió o un viatge de tornada al país, hi ha pares que propicien la seva incomunicació amb les amistats i fins amb persones (mestres, assistents socials...) que en un moment donat podrien donar-li suport i frustrar les seves intencions. Se la sol aconsellar que no parli del viatge amb ningú (un viatge que potser a ella se li planteja com de vacances per visitar la família que viu al país d'origen) o se li amaga fins a l'últim moment, quan falten pocs dies per agafar l'avió.

- Els oferim un **acompanyament integral** en la decisió presa per afrontar el conflicte intern de la jove, per apoderar-la, donar-li força i confiança, dissenyar perspectives de futur i informar-la dels recursos que té disponibles. Ho treballem mitjançant un pla de treball individualitzat, que desenvolupa vuit àmbits d'intervenció: àrea psicoemocional, d'habitatge, formació, laboral, xarxa social-familiar, salut, econòmic i juridicoadministratiu.

Aquest acompanyament no té una data de finalització, sinó que ens adaptem al ritme de les noies, ens marquem objectius a curt i a llarg termini. Cada situació té la seva complexitat i aquesta complexitat fa que els plans de treball siguin molt dinàmics, però alhora amb l'objectiu final de ser dones totalment lliures i autònomes.

- **Suport socioemocional per part de l'equip de referents** que formen part de l'associació. Unes figures que a través de les seves pròpies vivències i coneixement de la comunitat ens ajuden a detectar possibles joves que es trobin en situació de risc, creen vincles de confiança i empatia envers la jove per així poder-la acompanyar en aquesta situació tan dura i amenaçadora. A més, també participen en alguns dels actes i accions de sensibilització perquè les persones que hi assisteixen puguin conèixer la verdadera realitat a la qual s'enfronten i el cost tan alt que paguen per rebel·lar-se. Es coordinen directament amb l'equip tècnic per fer un millor seguiment i intervenció de la usuària.

- Si el procés és llarg, és necessària la tasca del **psicòleg o psicòloga especialitzat** una vegada les joves han pres la decisió i s'oposen al matrimoni forçat. L'equip de Valentes i Acompanyades compta amb dos psicòlegs que fan el seguiment psicoemocional d'aquestes dones. La freqüència de les sessions ve determinada per la situació personal i emocional que estigui vivint la usuària. Per tant, entre ella i el/la professional decidiran quina serà la temporalitat d'aquesta intervenció.

A final d'aquest any 2019 s'ha comptat amb la figura d'un psicòleg extern que treballa de manera coordinada amb l'equip tècnic per tal d'anar fent un seguiment més exhaustiu del procés de millora de cada una d'elles.

• **Disposem de dos pisos d'acollida temporal**, a través d'un conveni amb Habitatge de la Generalitat, on hi estant vivint **cinc de les nostres usuàries**. És un pis d'acollida temporal, on les noies que estaven patint un risc imminent de matrimoni forçat (la majoria d'elles supeditades a una violència física i sexual) poden refugiar-se i començar un nou projecte de vida lluny de l'entorn hostil i violent en què es trobaven. En aquest cas, a través de serveis socials, tramitem l'ajut econòmic de la RAI perquè elles puguin tenir alguns ingressos econòmics. Tot i que l'associació els facilita els ajuts econòmics per cobrir les necessitats bàsiques, formatives i de salut, quan elles no poden fer-ho. A més, van a càrrec de l'associació les despeses mensuals (llum, lloguer, aigua i gas) quan les noies no tenen ingressos per poder-hi fer front. Quan elles ja tenen un sou, paguen una part proporcional del que poden assumir.

• Proporcionem **suport i assessorament (i intervenció conjunta si cal) a tots els agents del territori** que ens ho demanin. Col·laborem activament en xarxa i aportem la nostra expertesa en matrimonis forçats per tal de donar l'ajuda i les indicacions necessàries per aturar un possible matrimoni forçat o bé per poder-lo desfer. Les derivacions poden venir de diferents vies. Aquestes són les més freqüents:

- Serveis bàsics d'atenció social
- Cossos de seguretat (Mossos d'Esquadra, Policia Local)
- Subdelegació del Govern
- Centres educatius (instituts, escoltes, Universitat de Girona)
- Serveis d'atenció especialitzada (SIE)
- Servei d'Informació i Assessorament de Dones (SIAD)
- Institut Català de les Dones
- Entitats i associacions del Tercer Sector
- Referents de la nostra associació
- Usuàries que estem atenent i que tenen coneixement d'algun altre cas
- Ciutadania i veïnatge
- Iniciativa pròpia de les mateixes noies

Acompanyament integral

(Vuit àmbits d'intervenció: àrea psicoemocional, d'habitatge, formació, laboral, xarxa social-familiar, salut, econòmic i juridicoadministratiu. Aquest acompanyament no té una data de finalització, sinó que ens adaptem al ritme de les noies i establim objectius a curt i a llarg termini.)

- 26** plans de treball individualitzat
- 6** seguiments mensuals de mitjana per usuària
- 5** usuàries noves en seguiment
- 21** usuàries de continuïtat

Atenció psicològica

(Reben suport i acompanyament emocional, però en algunes ocasions aquesta ajuda no és suficient i cal una atenció psicològica especialitzada per treballar possibles situacions traumàtiques i molt complexes.)

- 9** usuàries amb atenció psicològica especialitzada

Pisos d'acollida temporal (PAT)

(Disposem de dos pisos d'acollida temporal per a aquelles joves i dones, amb o sense fills, que hagin de sortir del seu domicili familiar amb caràcter molt urgent i que no tinguin cap suport social ni familiar de què disposar.)

- Pis 1 (4 places per a persones soles)
  - **4 joves** entre 19-21 anys
  - 1 nova incorporació
  - 1 tutoria de seguiment setmanal d'acord amb el pla de treball individualitzat
- Pis 2 (2 places per a dones monomarentals)
  - **1 jove amb la seva filla i la seva germana** (amb acollida de cap setmana dels seus dos germans)
  - 1 tutoria de seguiment setmanal d'acord amb el pla de treball individualitzat

Derivacions/Intervenció

(Des dels diferents agents del territori ens deriven usuàries per fer l'atenció i/o intervenció. Cal dir que no en totes les derivacions acabem fent una atenció integral a l'associació, sinó que donem suport a la persona o agent perquè porti el seu seguiment mitjançant el treball col·laboratiu i en xarxa.)

- 11** nous casos derivats i amb intervenció
- Entitats socials: 1 derivació
- Serveis bàsics d'atenció social: 3 derivacions
- Policia Local: 1 derivació
- Centres educatius: 3 derivacions
- Referents de ViA: 2 derivacions
- Usuàries de ViA: 1 derivació

RESULTAT:
4 matrimonis evitats
3 matrimonis desfets
4 amb seguiment amb altres professionals per possible risc

Assessorament i suport

(Mitjançant les eines de coordinació establertes en el nostre treball en xarxa, proporcionem suport i assessorament a altres organismes i entitats per treballar la prevenció.)

- 7** casos
- Servei d'Informació i Assessorament de Dones (SIAD): 1 cas
- Serveis socials d'atenció social: 3 casos
- Centre educatiu: 1 cas
- Servei d'Intervenció Especialitzada: 1 cas

Baixes

(Usuàries que durant el 2019 han deixat de formar part de l'associació per diversos motius.)

- 6** usuàries
- 1 derivació al CSMIJ i psiquiatria per causes que requereixen una especialització psiquiàtrica
- 4 finalitzacions de procés amb èxit i una d'elles marxa a viure fora del país
- 1 retorna a la família, refà la vida amb el seu marit i el seu fill (baixa voluntària)

Ajuts econòmics

(Facilem ajuts econòmics a les usuàries que tinguin més dificultats a l'hora d'haver d'afrontar algunes despeses necessàries, les quals formen part del pla de treball individualitzat.)

Un total de **4.531,47 euros**

6 usuàries han rebut ajudes en conceptes de:

- Alimentació
- Roba
- Lloguer
- Taxes administratives

- Transport per estudiar i/o treballar
- Matrícules per formació
- Material per formació acadèmica
- Medicaments
- Productes d'higiene íntima
- Honoraris i tràmits d'advocats
- Teràpia psicològica especialitzada

Acompanyament socioemocional per part de les referents

(Un suport que complementa i reforça la part tècnica, és així de més qualitat i més adaptat a la situació particular de cada una d'elles.)

9 usuàries han estat acompanyades per l'equip de referents durant l'any

Davant d'una **menor d'edat** el cas es posa en coneixement de la Direcció General d'Atenció a la Infància i dels Mossos d'Esquadra per tal que puguin actuar la Fiscalia i establir mesures de protecció per a la menor i entrar en els circuits formals de la DGAIA dissenyats per donar atenció i protecció a aquestes menors d'edat.

En el nostre cas, treballem en la línia de la prevenció amb **EL PROJECTE DE REFORÇ ESCOLAR**, en què joves, majoritàriament derivades de serveis socials i/o dels centres educatius, venen a rebre suport acadèmic. L'equip tècnic parla amb les mares, fan una primera entrevista de coneixença i a partir d'aquí poder establir un vincle de confiança, perquè en el cas que hi ha un risc de matrimoni forçat, les tècniques puguem treballar-ho i mediar-ho amb les mares i així poder-lo evitar. Aquesta activitat respon a la necessitat d'allargar el període de formació de les noies per tal que tinguin més força i llibertat d'elecció del seu futur, més eines personals per desenvolupar-se com a dones lliures i coneixement i accés als recursos necessaris per aconseguir-ho.

Són sessions setmanals de treball (tres dies per setmana) amb el grup de joves que estudien ESO, batxillerat i cicles formatius en què tractem temes bàsics per a la seva formació mitjançant un treball continuat de:

1. Suport específic per reforçar els aprenentatges escolars i els aprenentatges en valors d'igualtat, respec-

te, responsabilitat, cultura de l'esforç, de participació en el bé comú i de confiança en les pròpies possibilitats d'èxit escolar.

2. Capacitació i apoderament també en l'aspecte emocional i de seguretat en elles mateixes per tenir recursos per resistir les pressions i avançar cap a la seva autoestima i autonomia.

Moments d'esbarjo durant el reforç escolar

Treballem a través de dinàmiques grupals diferents habilitats de la vida cognitives, emocionals i socials (presa de decisions, empatia, relacions interpersonals...). A aquesta feina li sumem el suport i la coordinació amb altres organismes com Creu Roja, Càritas de Salt, Fundació Ser.Gi i Xarxa Òmnia, sobretot quant a orientació formativa i laboral.

Per poder obtenir un bon nivell d'aprofitament dels recursos de què disposem (sobretot els recursos humans) fem un intens treball en xarxa de la qual formen part:

- **Mares/pares de les joves:** hem organitzat reunions individuals i grupals (principalment són les mares les que hi assisteixen) en què expliquem el projecte del reforç escolar i la importància de donar suport a les filles amb l'objectiu que puguin assolir un bon nivell acadèmic que les permetrà accedir a un treball qualificat i això les convertirà en dones autònomes capaces de decidir el seu futur. Ens autoritzen a mantenir reunions amb els tutors/ores.

- **Tutors/ores de les joves:** hem conegut els tutors i tutores de les joves amb reunions a principi de curs i posteriorment, fem seguiment via correu electrònic durant tot el curs. Ens ajuden a coordinar les matèries a treballar amb les alumnes i a generar més confiança entre mares, centre educatiu i associació ViA.

- **Serveis socials** (en el cas que les famílies siguin demandants d'aquest servei) és important que estiguin informats d'aquest recurs per a la jove per no solapar altres serveis similars que des d'aquí també els poden oferir.

- **Mossos d'Esquadra:** ens ajuden i complementen la nostra tasca escolar impartint tallers de seguretat sobre la problemàtica de la violència masclista, tallers sobre la seguretat en l'ús d'Internet...

- **Psicòlegs/òlogues:** en el cas de joves que per circumstàncies personals són usuàries de l'Hospital de Dia d'Adults de Salut Mental de Santa Caterina; i amb altres professionals de l'àmbit psicològic dels mateixos centres educatius.

Activitats

Durant el curs 2018/19 hem compaginat les hores de reforç i deures amb altres activitats d'esbarjo i culturals per aconseguir una bona cohesió de grup a part dels objectius abans esmentats:

- Pluja d'idees per escollir activitats i per fer altres suggeriments al grup
- Dinàmiques grupals (treballar les emocions, generar confiança...)
- Sala d'ordinadors amb Xarxa Òmnium (recerca de feina i informació a Internet)
- Taller de coaching amb un professional (dos dissabtes al matí)
- Esports a la zona verda: taller d'iniciació a la defensa personal (impartit de forma voluntària per una pràcticum de Càritas Salt).
- Temps de Flors: visita a Girona per veure les exposicions florals
- Tarda de cinema
- Manualitats dins de l'aula: decorar lletres, elaborar una caseta amb galetes per Nadal
- Participació en el taller sobre micromasclismes organitzat pel SIAD de Salt
- Preinscripcions i matriculacions a estudis per al curs vinent (CFGM, CFGS...)
- Cerca i demanda de beques escolars
- Berenar sopar fi de curs (20 de juny): aquest any hem tingut l'actuació d'una pallerassa que ens va venir a fer un espectacle còmic de forma voluntària durant la festa
- Berenar sopar de Nadal (celebració final del primer trimestre)
- Sortides a la platja i a la piscina municipal de Salt durant l'estiu

Moments d'esbarjo durant el reforç escolar

Cronograma

Gener	Febrer	Març	Abril
RE: estudi + deures (dilluns-dimarts) 16:30-18:30	RE: estudi+deures (dilluns-dimarts) 16:30-18:30	RE: estudi+deures (dilluns-dimarts) 16:30-18:30	RE: estudi+deures (dilluns-dimarts) 16:30-18:30
Dinàmica / debat aula (dijous) 16:30-18:30	Taller defensa personal + T. micromasclismes (dijous) 16:30-18:30	Dinàmica / debat aula Taller coaching (2 sessions) (dijous) 16:30-18:30	Dinàmica/ debat aula (dijous) 16:30-18:30
Maig	Juny	Juliol	Agost
RE: estudi+deures (dilluns-dimarts-dijous) 16:30-18:30	RE: exàmens finals	Vacances estiu: tarda de cinema + altres activitats lúdiques (Depèn quines famílies marxen fora)	Vacances d'estiu
Taller iniciació Defensa personal	Berenar fi de curs		
Setembre	Octubre	Novembre	Desembre
No reforç escolar: començament de curs + preparació tallers i programa nou curs	RE: estudi+deures (dilluns-dimarts) 16:30-18:30	RE: estudi+deures (dilluns-dimarts-dijous) 16:30-18:30	RE
	Excursió guiada al Pla dels Socs-Salt		Berenar Nadal

Nombre de joves ateses

Durant aquest any hem tingut un total de **catorze noies al reforç escolar**, deu de les quals ja venen de l'any anterior i les altres quatre són de nova incorporació. Les derivacions es fan per diverses vies: tutors i professors, per mitjà d'alguna usuària que ja atenem o hem atès, des de serveis socials.

Mitjana d'assistència

A principis d'any (gener de 2019 és encara curs 2018/19) es va començar l'activitat amb un total de deu joves de les quals dues venien molt esporàdicament als matins en demanda d'alguna ajuda concreta, perquè cursaven els estudis a la tarda. Això suposa una assistència del 80% del total d'alumnes donades d'alta.

Durant el tercer trimestre s'hi van incorporar quatre alumnes noves (una d'elles germana d'una altra que ja fa temps que hi assisteix i tres companyes més d'aquesta). Per tant, es va acabar l'any 2019 amb un total de deu joves, que suposa un 100% de les joves donades d'alta a principis d'any. D'aquest total d'assistència es calcula un 65% d'aprofitament del recurs (s'ha de tenir en compte que la totalitat de les noies són de religió musulmana i durant l'època del Ramadà no hi assisteixen per la pràctica del dejuni i les seves conseqüències).

Quadre resum de la tipologia d'estudis

Estudis	Juny 2019 (final curs escolar)	Set.-des. 19
1. 1r CFGM Farmàcia i Parafarmàcia	Finalitzat + pendent pràctiques	Recerca feina
2. 2n CFGM Farmàcia i Parafarmàcia	Finalitzat + pendent pràctiques	Recerca feina
3. 3r ESO IES Vallvera	Finalitzat amb 2 assignatures pendents	4t ESO
4. 2n batx. IES Salvador Espriu	Finalitzat i pas a CFGS	1r CFGS
5. 3r ESO IES Vallvera	Finalitzat: 1 assignatura pendent recuperar	4t ESO
6. CFGM Infermeria	Deixa assignatures pendents + feina estiu (hostaleria)	1 CFGM
7. 3r ESO	Abandona a mig curs (no la deixen venir)	-
8. 2n batx. IES Salvador Espriu	Abandona/aprova exàmens accés CFGS	CFGS
9. 4t ESO Institut Pare Coll	Finalitzat i aprovat. Pas a batxillerat	1r batx.
10. 2n ESO IES Vallvera	S'hi incorpora el 3r trimestre. Tot aprovat	3r ESO
11. 2n batxillerat + proves PAAU	Tot aprovat i pas a doble grau universitari	UdG
12. 1r ESO IES Vallvera	S'hi incorpora el tercer trimestre	2n ESO
13. 1r ESO IES Vallvera	S'hi incorpora el tercer trimestre	2n ESO
14. 1r ESO IES Vallvera	S'hi incorpora el tercer trimestre	2n ESO

Nombre de voluntaris

Aquest any hem tingut la participació de **tres persones voluntàries**. El voluntariat és un dels punts febles que estem treballant: actualment formem part del programa d'activitats solidàries i de cooperació de la Unitat de Compromís Social de la UdG. La UdG persegueix dos aspectes essencials a través de les activitats solidàries: incidir en el desenvolupament de competències transversals dels estudiants que promoguin el seu desenvolupament integral i contribueixin a la seva formació com a ciutadans actius i responsables socialment, i que amb això la universitat sigui percebuda com una institució compromesa èticament i socialment, implicada amb el territori i valuosa per a la societat per la seva contribució a la solidaritat, l'equitat i la justícia social.

Els plans d'estudis de grau inclouen fins a sis crèdits de reconeixement acadèmic, que els estudiants poden sol·licitar per la seva participació en diverses activitats universitàries, entre les quals s'inclouen aquest tipus que des de ViA necessitem.

Durant aquest any 2019 hem pogut comptar amb:

- Un professor de filosofia de batxillerat
- Una estudiant de la UdG que ens imparteix classes d'anglès, català i castellà
- Una dona voluntària d'origen americà que imparteix anglès oral (speaking) a una alumna que estudia un CFGS de Turisme (aconseguida a través de la mateixa Escola d'Hostaleria de Girona).

Altres tipus d'accions voluntàries: un advocat de Girona ens assessora actualment i de forma desinteressada amb un cas de divorci.

Reunions de mares

En general, durant l'any fem dues reunions amb les mares, una a principi i l'altre a final de curs.

A principi de curs els temes que tractem són:

- Explicar les activitats que farem
- Signar les autoritzacions per fer reunions amb els tutors
- Signar els drets d'imatge i confidencialitat de les dades

La reunió de final de curs ens serveix per:

- Avaluar com ha anat el curs
- Registrar les joves que van de viatge i les que no per acabar d'organitzar les activitats
- Explicar les activitats d'estiu
- Fer un calendari de treball durant els mesos d'estiu amb les noies que tenen recuperacions
- Recull de propostes que tinguin les mares per al curs següent

Estudi prospectiu d'històries de vida

Aquest any 2019, l'associació ha format part d'un estudi sobre els matrimonis forçats. Un estudi coordinat per la psicòloga especialista en victimologia que, juntament amb el seu equip, ha portat a terme la recerca, la qual es fonamenta en històries de vida de trenta noies que havien estat ateses per Valentes i Acompanyades o que hi tenien un vincle per diferents motius per poder conèixer amb més profunditat les seves vides; la seva infància, joventut, entorn, família i altres situacions destacades com l'experiència dels matrimonis forçats.

És un estudi prospectiu sobre la realitat del fenomen dels matrimonis forçats a Catalunya, centrar-nos en els casos detectats i atesos per la nostra associació, a partir d'un estudi qualitatiu amb entrevistes individuals així com grups focals si s'escau, per poder disposar d'indicadors i característiques concretes i objectivables que ajudin a crear instruments que millorin el model d'atenció. En aquest sentit també, es podran detectar elements clau que tinguin a veure amb les dinàmiques en els casos de matrimonis forçats, així com indicadors que hauran de permetre millorar l'avaluació de necessitats i identificar indicadors que ajudin a millorar la valoració de risc i per tant emprendre accions en funció del risc estimat. Aquest estudi pretén la millora de coneixement dels MF i les seves dinàmiques, a partir d'una anàlisi estadística i l'edició d'un material final que es podrà difondre en jornades o espais formatius que tinguin com a objectiu formar els i les professionals que vulguin treballar en la matèria i alhora permetre disposar d'una base de coneixement objectivable que possibiliti desenvolupar a posteriori eines d'intervenció per a la millora del model d'intervenció.

La metodologia plantejada pretén acumular informació i anar més enllà de l'experiència del matrimoni forçat que tot i que també es recull i té un apartat espe-

cífic per poder conèixer millor el fenomen, l'objectiu de l'estudi és fer un pas més i situar les dones i les seves vides en el centre i conèixer i comprendre unes realitats personals i col·lectives que ajudin a construir i consolidar coneixements sobre elles, les seves vides i les experiències dels MF.

Per tant es busca trencar amb la idea que l'eix central sigui el MF, i se les situa a elles i les seves experiències en el centre, per comprendre més enllà del MF qui són, com viuen i què esperen de la vida.

La proposta inicial era entrevistar trenta dones, tot i que per motius metodològics s'han descartat tres entrevistes perquè o no es van poder finalitzar o no tenien el nombre mínim de respostes per poder validar-ne els resultats i per tant s'ha optat per descartar-les en l'anàlisi final, i evitar-ne així l'impacte en els resultats finals de l'estudi.

Algunes de les noies que han estat entrevistades i que consten en l'estudi han patit el matrimoni forçat de forma directa, mentre que altres han viscut i han estat en contacte amb el MF ja sigui de forma indirecta o fins i tot han pogut evitar-lo, però han hagut de fer front a moltes pressions relacionades amb aquesta forma de violència masclista.

L'anàlisi plantejada, doncs, incorpora informació relativa a les seves infàncies, adolescències, al seu entorn i comunitat, així com també ens parla dels seus anhels i aquells elements que han estat protectors o claus per a la seva recuperació.

Al llarg de les entrevistes de vida també hi ha lloc per parlar de l'atenció que han rebut per part dels serveis de la xarxa, que aporta informació clau per poder identificar punts de millora i altres aspectes als quals s'han pogut aferrar algunes d'elles per sortir endavant.

Cal apuntar que la mostra és petita i per tant no es poden extrapolar les conclusions de forma genèrica, sobretot la relacionada amb la informació quantitativa perquè pot mostrar molta variabilitat al tenir una mida relativament petita, però la informació qualitativa que es desprèn de l'estudi és tan rica i de tan valor, que pot facilitar la comprensió dels processos personals i socials de les noies, cosa que permet recollir la complexitat de les casuístiques i trencar amb determinades concepcions simplistes, prejudicis o estereotips del fenomen i aporta alhora propostes de millora, que són recollides de les experiències de les mateixes noies.

Cal afegir que l'instrument que s'ha utilitzat s'ha creat específicament per a l'estudi en qüestió, fet que permet disposar a partir d'ara d'una nova eina per a l'abordatge dels matrimonis forçats i alhora ha esdevingut més que una entrevista un procés reparador, tal com moltes d'elles han apuntat, perquè els ha permès posar nom a moltes coses viscudes, integrar molts aspectes traumàtics que havien quedat poc identificats o que fins i tot estaven mig soterrats i alhora, tal com afirmen, les ha empoderat, ja que en els recorreguts vitals que s'han portat a terme per mitjà de les entrevistadores, elles mateixes s'adonaven d'on estaven i on havien arribat i com el seu esforç i lluita havia tingut una gran recompensa.

La participació en l'estudi per a moltes d'elles ha estat viscuda com una experiència reparadora, que ha donat més validesa i sentit a la feina feta.

Entrevistes que han intentat posar al centre les dones i escoltar les veus de dones admirables, valentes i resilients.

05

Comunicació i sensibilització

5.1 Formacions externes i accions de sensibilització

Dirigides a tots els agents que d'alguna manera o altra intervenen en el treball en xarxa dut a terme per l'associació. Es té en compte especialment professionals dels serveis socials, de seguretat, de l'educació, Infància, SIAD i d'altres àmbits de l'administració. Cal sensibilitzar-los de la magnitud del problema, conscienciar bé del seu abast i de la urgència d'intervenció i de quina manera es pot portar a terme.

La formació té un doble objectiu:

a. Donar eines als agents per a la detecció i intervenció davant dels matrimonis forçats i consolidar el treball en xarxa de tots els agents implicats.

b. Planificar sessions de formació i sensibilització dirigides a les mares de les noies amb la col·laboració d'agents de les pròpies comunitats, especialment membres d'associacions de dones que fa anys que treballen al nostre territori contra altres formes de violència contra la dona (com per exemple les MGF) amb experiència en sensibilització i formació.

A finals d'enguany, hem engegat el Pla de comunicació de l'associació per donar a conèixer la realitat de les joves i noies que atenem i per captar l'interès dels diferents sectors de la ciutadania. Amb això, volem visualitzar aquesta violència encara molt invisibilitzada i així captar els recursos necessaris per poder donar una bona qualitat de suport, atenció i acompanyament a les nostres usuàries. Dins d'aquest Pla de comunicació es van establir unes tasques prioritàries per a la nostra imatge corporativa que hem dut a terme, com són:

Accions sensibilització

- Disseny del nou logotip
- Obertura de les dues xarxes socials de Twitter i Instagram
- Imatge corporativa en tots els nivells (documentació interna, externa, cartells i material de difusió...)
- Registre de domini

S'ha remprès de la pàgina web; disseny, continguts, apartats, imatges... i és objectiu fonamental per tenir-la definitivament el 2020.

Durant aquest any 2019 hem realitzat **un total de vint-i-sis accions de formació i sensibilització**. Es detalla a la taula següent:

Data	Nom de la formació/ xerrada	Organitzador	Públic	Població
26/01	Taula rodona: "Drets humans avui" dins el Programa MIRADES	Coordinadora d'ONG Solidàries	Públic en general	Girona
13/02	Grup de treball sobre intervenció amb joves en contextos d'immigració	Universitat de Girona	Professionals del territori que fan intervenció amb joves	Pont Major-Girona
07/03	Tertúlia sobre matrimonis forçats	Federació Catalana del Voluntariat i la Càtedra RSU de la UdG	Públic en general	Girona
13/03	"Els MF: una forma de violència de gènere"	Càritas Interparroquial de Girona	Estudiants FP (programa formació en alternança)	Salt
09/04	"Els matrimonis forçats: una forma de violència de gènere)	Policia Municipal de Girona	Agents de la Policia Municipal de Girona i estudiants de criminologia	Girona
14/05	Curs sobre els matrimonis forçats	Institut Català de la Dona	Personal de l'Ajuntament, entitats i agents socials	Tortosa
07/05	Sessió informativa sobre els MF	Àrea de Benestar Social i Ciutadania - Ajuntament de Palafrugell	Agents de la Comissió d'Igualtat del municipi	Palafrugell
27/05	"Matrimonis forçats": intervenció des de ViA	Universitat de Girona	Estudiants del Grau de Criminologia	Girona
07/06	Xerrada protocol MGF i MF	Ajuntament de Lloret	Cossos de seguretat, personal de l'ajuntament i agents socials	Lloret de Mar
13/06	Taller sobre MF-Quinzena Intercultural	Ajuntament de Blanes	Públic en general i agents socials/entitats	Blanes
19/06	"Els matrimonis forçats"	Col·legi Maristes Girona	Alumnes de batxillerat	Girona
09/11	Fòrum contra les violències de gènere	Plataforma unitària contra les violències de gènere	Públic en general	Barcelona
21/11	"Matrimonis forçats": intervenció des de ViA	SIAD (Servei d'Informació i Assessorament de Dones) Figueres	Professionals de serveis socials, educació, cossos de seguretat, Salut, Infància, entitats socials	Figueres
21/11	"Matrimonis forçats": intervenció des de ViA	Cooperació i Voluntariat UdG	Estudiants de la Universitat de Girona	Girona
25/11	Acte institucional UdG. "Els matrimonis forçats. Prendre consciència sobre una violència poc coneguda"	Universitat de Girona	Estudiants de la Universitat de Girona	Girona

Els mitjans de comunicació són una font de visibilització de realitats que queden amagades, com és el cas dels matrimonis forçats. Gràcies a alguns d'ells, hem pogut donar veu a les històries de vida de les noies que viuen aquesta situació i també poder explicar a la ciutadania quina és la nostra tasca i com ho fem per combatre aquest tipus de violència contra la dona tan específica i complexa.

PREMSA ESCRITA I DIGITAL

TÍTOL: “Una quinzena d’associacions s’uneixen a la Taula d’Entitats Socials de Salt-15 GENER 2019”

MITJÀ: Diari de Girona

DATA DE PUBLICACIÓ: 15/01/2019

Les entitats del tercer sector de Salt van crear la Taula d’Entitats Socials de Salt (TESS) per treballar en xarxa per a la ciutadania del municipi i generar espais d’acció i coordinació entre les entitats. Les entitats que en formen part són Associació Víncl, Càritas Salt, Casal dels Infants, Creu Roja, Federació Esportiva Catalana de Paralítics Cerebrals, Federació d’Esports Catalana de Persones amb Discapacitat Física, Fundació Astres, Fundació Gentis, Fundació Grup Ramon Noguera, Fundació Intermedia, Fundació SER.GI, Fundación Atenea, Nou Sol, Suara Cooperativa i Valentès i Acompanyades.

Enllaç

<https://www.diaridegirona.cat/girona/2019/01/15/quinzena-dassociacions-suneixen-aula-dentitats/956663.html>

TÍTOL: L’Auditori de Girona acull la primera edició de “Girona amb veu de dona”

MITJÀ: Ser Catalunya

DATA DE PUBLICACIÓ: 27/02/2019

Ràdio Girona i SER Catalunya el dia 1 de març van reunir vint dones a la Sala Petita de l’Auditori de Girona, les seves experiències professionals i el seu testimoni vital. L’associació Valentès i Acompanyades també va formar part d’aquesta jornada en què va explicar quina és la seva tasca juntament amb tres referents, les quals naraven la seva vivència personal d’haver patit una situació de matrimoni forçat.

Enllaç: https://cadenaser.com/emisora/2019/02/19/radio_girona/1550594306_731006.html

---

TÍTOL: “Salven una nena senegalesa de sis anys d’una mutilació genital portant-la a Girona”

MITJANS: Catalunya Diari i El Periódico

DATA DE PUBLICACIÓ: 22/05/2019

Gràcies al treball en xarxa i coordinat de la Unitat de Violència contra la Dona a Catalunya, la nostra associació, la Subdelegació del Govern i la Generalitat de Catalunya es va poder evitar una MGF a una nena de sis anys que vivia al Senegal amb la seva besàvia, però que la mare (víctima de violència masclista) des d’aquí reclamava que fos traslladada a Girona i que tornés a viure amb ella.

Enllaços

<https://catalunyadiari.com/successos/salven-nena-senegal-mutilacio-genital-girona>

<https://www.elperiodico.com/es/sociedad/20190521/salvan-a-una-nina-de-una-mutilacion-genital-en-senegal-y-la-llevan-a-cataluna-7466198>

TÍTOL: “Els Premis Fundació Valvi reconeixen la tasca de Valentès i Acompanyades”

MITJÀ: Solidaries.org

DATA DE PUBLICACIÓ: 27/05/2019

Des de la web de la Coordinadora d'ONG Solidàries de Girona es fa difusió de l'entrega del Premi Salvador Sunyer i Aimeric que atorga la Fundació Valvi a la nostra associació Valentès i Acompanyades, un guardó que reconeix la persona o entitat que hagi destacat per una trajectòria reconeguda en el camp de la solidaritat i cooperació, en el marc de les comarques gironines.

Enllaç: <http://www.solidaries.org/actualitat/els-premis-valvi-reconeixen-la-tasca-de-valentes-i-acompanyades-3022/>

TÍTOL: “Els matrimonis forçats a Catalunya”

MITJÀ: El Periódico

DATA DE PUBLICACIÓ: 22/06/2019

Entrevista a l'associació Valentès i Acompanyades, concretament a una de les nostres referents i a la presidenta, en la qual s'explica la complexa problemàtica dels matrimonis forçats i la vivència personal d'una d'elles, i fa valer aquesta valentia i coratge a l'hora de rebel·lar-se no només contra la família sinó contra un sistema de creences molt arrelat a la comunitat.

Enllaç<https://www.elperiodico.cat/ca/societat/20190622/sense-protocol-generalitat-contra-matrimonis-forcats-7517474>

TÍTOL: “El problema de los matrimonios forzados es que si las chicas se ven sin alternativas, acaban cediendo”

MITJÀ: revista Afroféminas

DATA DE PUBLICACIÓ: 07/08/2019

La periodista d'Aquí la Tierra a TVE va entrevistar una de les referents de l'associació, Aya Sima, per explicar i donar veu a la problemàtica del MF a Catalunya com a forma de violència masclista, una realitat amagada que necessita ser visibilitzada.

Enllaç: <https://afrofeminas.com/2019/08/07/el-problema-de-los-matrimonios-forzados-es-que-si-las-chicas-se-ven-sin-alternativas-acaban-cediendo-aya-sima-referente-de-la-asociacion-valientes-y-acompanadas/>

TÍTOL: “Els matrimonis forçats i la mutilació genital femenina són una realitat al nostre entorn”

MITJÀ: Empordà

DATA DE PUBLICACIÓ: 21/11/2019

El diari Empordà va recollir una sessió informativa organitzada per l'Ajuntament de Figueres en al qual es van trobar diferents professionals implicats en l'abordatge d'aquestes dues manifestacions de violència masclista, els matrimonis forçats i la mutilació genital femenina. L'associació Valentès i Acompanyades vam donar a conèixer quina és la feina que es duu a terme des d'aquesta entitat saltenca, pionera i referent en l'àmbit gironí i català (treball, en xarxa

i coordinació, amb diferents agents territorials com els serveis socials, la policia, els centres de salut o la subdelegació del govern, entre d'altres) per intentar prevenir els matrimonis forçats.

Enllaç

<https://www.emporda.info/comarca/2019/11/21/matrimonis-forcats-mutilacio-genital-femenina/450648.html>

TÍTOL: “La violència del matrimoni forçat”

MITJÀ: Diari de Girona

DATA DE PUBLICACIÓ: 23/11/2019

Per commemorar el Dia Internacional contra la Violència Masclista, 25 de novembre, van publicar un reportatge per presentar les moltes cares que té aquest tipus de violència, entre elles la d'obligar una dona a casar-se en contra de la seva voluntat. Ens van entrevistar perquè expliquéssim la tasca que es fa a la nostra associació per erradicar aquesta pràctica.

Enllaç: <https://www.diaridegirona.cat/comarques/2019/11/24/violencia-del-matrimoni-forcat/1015463.html>

TÍTOL: “Evitan nueve matrimonios forzados en Cataluña en un año y prueban un nuevo protocolo”

MITJÀ: Europa Press

DATA DE PUBLICACIÓ: 15/12/2019

El secretari d'Igualtat, Migracions i Ciutadania, Oriol Amorós, explica en una entrevista en aquest mitjà que estan elaborant un nou protocol per a l'abordatge i prevenció dels matrimonis forçats, conjuntament amb la tasca que s'està desenvolupant des de l'associació Valentès i Acompanyades, la coordinadora de la qual explica la tasca de l'entitat i quina intervenció duen a terme amb les noies que estan atenent.

Enllaços

<https://www.europapress.es/catalunya/noticia-evitan-nueve-matrimonios-forzados-catalunya-ano-prueban-nuevo-protocolo-20191215105034.html>

TELEVISIÓ

TÍTOL: “Lluitar contra el matrimoni forçat és revelar-se contra una vida que no s'ha escollit”

MITJÀ: Televisió de Catalunya

DATA DE PUBLICACIÓ: 28/08/2019

Algunes de les referents de l'associació Valentès i Acompanyades a través de les seves experiències de vida van poder posar veu a una majoria de dones que pateixen aquesta forma de violència masclista i que no ho denuncia, sovint per por de traïr l'honor de la seva família. Vam poder entrevistar tres dones que en el seu moment es van rebel·lar contra una vida que no havien escollit i que ara són aquest referent per a les seves comunitats a través de l'associació.

Enllaços

<https://www.ccma.cat/324/lluïtar-contra-el-matrimoni-forcat-rebellar-se-contra-una-vida-que-no-sha-escollit/noticia/2943440/>

RÀDIO

TÍTOL: “Entrevistes sobre els matrimonis forçats amb testimonis de referents”

MITJÀ: Radio Nacional

DATA DE PUBLICACIÓ: 19/09/2019

Mohamed El Amrani entrevista les referents de l'associació sobre la seva vivència personal del matrimoni forçat i totes les conseqüències que comporta. Reflexionen sobre els drets de les dones que es troben en aquesta situació i de la complicació que suposa sortir-ne.

5.2 Formacions internes

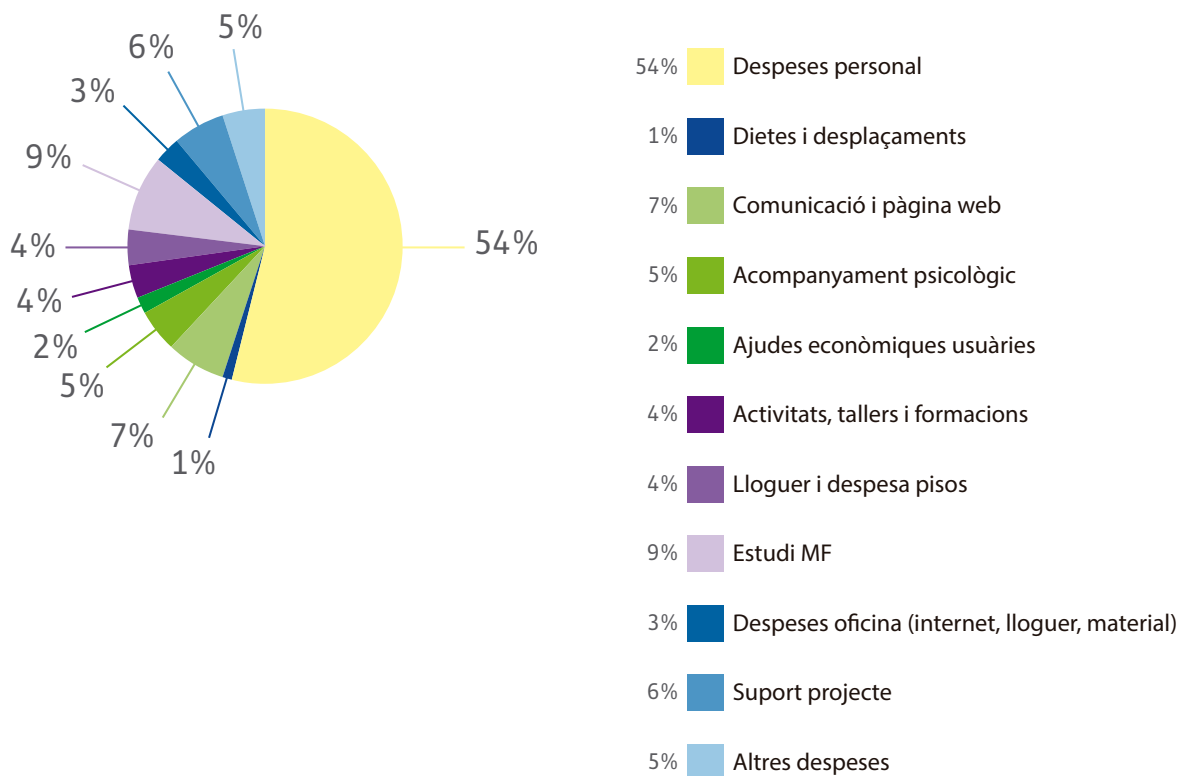
Internament, a nivell tècnic hem participat en dues formacions aquest any. La formació interna i contínua de l'equip és molt important per seguir donant qualitat a les nostres intervencions i a la nostra tasca. L'any 2020 ens plantejarem noves formacions de diferents àmbits, ja que la integralitat de la nostra feina fa que haguem de formar-nos i informar-nos des de molts sectors.

Nom de la formació	Continguts	Temporalització	Població
Pluralisme, convivència i religió: calendari interreligiós	Presenten el calendari interreligiós: itineraris en els quals les comunitats ens obren les portes dels seus centres i ens expliquen com són de primera mà	Dissabte 12 gener Divendres 18 gener Dissabte 19 gener	Lloret de Mar
Curs d'introducció Agenda 2030 de Desenvolupament Sostenible	Introducció a l'Agenda de Desenvolupament Sostenible (aprovala per les Nacions Unides el 2015) ODS 5.3 Eliminar totes les pràctiques nocives, com el matrimoni infantil, precoç i forçat i la MGF	L'activitat al Moodle començà el dia 11 de febrer i s'allargarà durant 7 setmanes (aprox.)	En línia-UdG
L'impacte traumàtic de les violacions dels drets de les dones	Teoria del trauma Manifestacions clíniques Mecanismes de defensa Factors de violència	Un dimarts al mes de 10 h a 14 h, amb una durada de 12 mesos (inici desembre 2019)	Barcelona

06 Dades econòmiques

Durant el 2019 hem tingut una **despesa** total de **221.264,33 €**. En el gràfic següent es reflecteix el desglossament de les partides d'aquestes despeses, la més majoritària amb un 54% és de personal

Despeses 2019

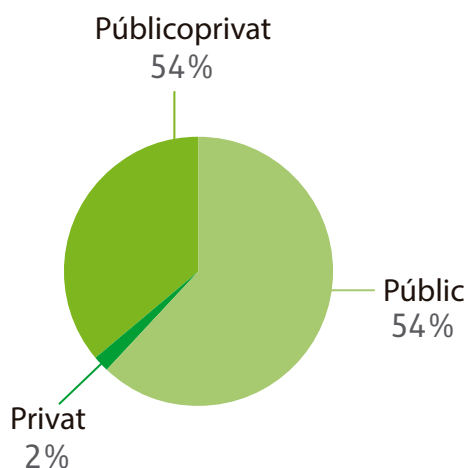

CONCEPTE	IMPORT
Despeses personal	120.206,89 €
Dietes i desplaçaments	2.130,61 €
Comunicació i pàgina web	16.540,95 €
Acompanyament psicològic	10.025,00 €
Ajudes econòmiques usuàries	4.531,47 €
Activitats, tallers i formacions	8.036,48 €
Lloguer i despesa pisos	9.003,90 €
Estudi/investigació matrimonis forçats	20.000,00 €
Despeses oficina (internet, lloguer, material)	6.798,21 €
Suport i assessorament de gestió al projecte	12.826,00 €
Altres despeses	11.164,82 €
TOTAL	221.264,33 €

En el gràfic següent podem observar els percentatges dels ingressos segons la procedència si és exclusivament pública, publicoprivada (com el cas de l'import procedent de la Fundació Bancària “la Caixa”) i les que són totalment privades.

Ingressos per procedència

Pel que fa als **ingressos**, durant aquest any hem obtingut un total de **222.791,65 €** de diverses procedències. Concretament subvencions públiques procedents del Departament de Treball, Afers Socials i Família, l'Institut Català de les Dones, Dipsalut, l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament, l'Ajuntament de Girona, aportacions privades de socis, donacions i la Fundació Bancària “la Caixa”. En el quadre següent es desglossen els imports rebuts durant el 2019.

PROCEDÈNCIA	IMPORT
IRPF	36.200,00 €
Dipsalut	20.000,00 €
Ajuntament de Girona	1.900,00 €
ACCD	8.000,07 €
ICD	35.000,00 €
COSPE	37.951,58 €
Aportacions i donacions	3.740,00 €
Fundació Bancària “la Caixa” i Generalitat	80.000,00 €
TOTAL	222.791,65 €

07

Factors de dificultat

Al llarg de l'any diversos factors han dificultat l'assoliment d'alguns dels nostres objectius o bé no han permès que hàgim pogut treballar dins la nostra línia d'intervenció. No obstant, reflexionar sobre aquests factors sempre és important per poder trobar noves solucions i alternatives. Som conscients que treballem dins l'àmbit social, i especialment amb un col·lectiu de dones amb unes situacions molt complexes, la intervenció de les quals requereix una creativitat activa i constant per adaptar-s'hi. Detectar i revisar aquests factors és una tasca rellevant a fer a final d'any, per començar el següent amb noves propostes de millora. Hem de saber detectar quins aspectes estan sota el control directe de la nostra associació o bé formen part de control extern, i per tant, no podem canviar de manera directa.

A continuació esmentem els diferents factors que ens han obstaculitzat, en diferent grau, la pràctica del nostre dia a dia:

- **Tenir més coneixements sobre les dinàmiques familiars i matrimonials de grups d'origen pakistanès i indi.** Aquest any 2019 ens han derivat algun cas concret provinent d'aquests països i no teníem gaire coneixement sobre el funcionament interns d'aquestes famílies. Malgrat l'essència del matrimoni forçat comparteix moltes similituds entre els diferents grups culturals que la practiquen, sempre existeixen altres elements que són exclusius o bé d'aquell grup cultural o del funcionament tradicional de la pròpia família. Cal dir que solen ser grups culturals força hermètics i que no és tan fàcil de poder-hi accedir.

- **Cerca de més recursos econòmics privats.** Som una associació que es manté gràcies al finançament públic dels diferents organismes, fet que ens ha permès tirar endavant amb l'entitat fins el moment, però cada vegada més veiem la necessitat d'augmentar el percentatge de recursos privats. El motiu principal és perquè hi

ha algunes subvencions que es resolen a finals d'any i obtenim els ingressos al principi de l'any següent, mentre que les despeses imputades en aquestes subvencions, són de l'any en curs. Aquest fet ens dificulta tenir liquidat i recorrem als préstecs bancaris per poder fer front als pagaments fins a obtenir els ingressos. Per aquest motiu, pensem que per solucionar aquest problema necessitem més recursos privats. A més a més, ens podria obrir portes per fer més activitats que no poden estar recollides en les subvencions, i per tant, millorar la nostra intervenció.

- **La manca de voluntariat.** El projecte de reforç escolar requereix tenir persones que puguin fer suport acadèmic a les joves que hi participen, ja que d'aquesta manera les tècniques poden enfocar-se en el treball més individualitzat i més preventiu amb les joves i amb les seves mares.

- **Recursos habitacionals.** La majoria de dones que es troben en una situació de matrimoni forçat ha de marxar i allunyar-se del seu nucli familiar. Moltes d'elles tenen una situació socioeconòmica molt precària, fet que dificulta que puguin llogar un pis o una habitació. Des de l'associació gestionem dos pisos, però cal que en un futur en puguem adquirir un més per poder donar resposta a aquesta necessitat. La xarxa de recursos públics per a dones en situació de violència de gènere té molta saturació i en ocasions és complex poder optar a una plaça.

08

Conclusions

El principal objectiu de l'associació Valentines i Acompanyades és que les noies i dones puguin escollir lliurement el seu projecte de vida. En algunes situacions de partida d'algunes joves i dones s'acumulen diversos factors d'exclusió social, la qual cosa dificulta alguns aspectes com l'habitatge, la font d'ingressos, la falta de xarxa social i familiar, tenir al càrrec infants petits que encara no estan escolaritzats... Circumstàncies que es poden barrejar amb situacions traumàtiques complexes, fetes d'experiències personals difícils i doloroses que les bloquegen per poder centrar-se en aspectes més pragmàtics com són la cerca de feina o de formació professional.

S'ha de tenir clara la complexitat amb la qual treballem. Una complexitat que requereix el suport i el reconeixement de tots els agents socials del territori. **El treball en xarxa és imprescindible** per donar suport a les dones que ens arriben. La suma dels esforços multiplica la qualitat d'intervenció, fa sentir segura i protegida la dona valenta que decideix trencar amb les seves cadenes. Nosaltres seguirem apostant per aquesta línia d'acció i seguirem obertes a establir i teixir llaços. Com és d'igual rellevància el **treball en equip entre l'equip tècnic, les referents i la Junta Directiva**. L'engranatge de tots tres permet que la qualitat de l'acompanyament i l'atenció donada a les usuàries sigui de la millor qualitat possible, complementant-nos els uns amb els altres.

L'acompanyament integral i l'atenció psicològica han de continuar essent els eixos vertebradors de la nostra intervenció. Un acompanyament molt delicat, llarg en el temps, perquè les experiències i vivències viscudes de les usuàries són d'una alta complexitat. La part psicològica i emocional és la que pesa més i la que alhora és més difícil de treballar, perquè s'han d'aprendre i desaprendre pensaments, sentiments i opinions molt arrelades a la pròpia persona. Són canvis que necessiten temps, espai i suport per poder gestionar tot el que es va

remouent i anar redefinint de mica en mica la seva nova vida. La pèrdua de vincles significatius és un dels aspectes més importants que viuen i fa aflorar sentiments de soledat i culpabilitat molt durs de combatre i gestionar.

Són noies i joves que es troben en una **situació de vulnerabilitat molt alta**, primerament pel desemparament que senten quan prenen la decisió de no casar-se o desfer el matrimoni, segonament perquè provenen de famílies amb situacions econòmiques i socials precàries i tercerament perquè són dones. Diversos factors s'entrellacen i les fan més vulnerables, per això el suport que necessiten és integral. Perquè si es senten soles, pot comportar que no sentin la valentia suficient com per trencar el compromís. Ens trobem davant d'un col·lectiu de dones que estan rebent una violència contra la seva llibertat i el preu que paguen per rebel·lar-se és molt alt.

És important **intervenir des d'una perspectiva molt individualitzada**. Malgrat que totes elles comparteixen la pressió d'un matrimoni forçat, cada família és diferent i pot actuar de formes molt diverses segons l'origen, tradició, religió..., fet que ens fa ser molt curoses a l'hora d'intervenir. Les circumstàncies de cada una d'elles, les vivències personals i emocionals i les seves pròpies expectatives són tres factors clau que s'han de tenir en compte a l'hora d'establir un pla de d'acompanyament individualitzat, perquè aquest treball farà que pugui fer passos endavant o per contra els pugui fer enrere. Evidentment, tenint en compte que no podem controlar tots els factors que ho componen. Per això és important fer una bona anàlisi del seu entorn i de la seva història familiar i personal.

09

Propostes de millora

La revisió anual de la nostra tasca ens ajuda a fer propostes per poder millorar la nostra qualitat d'intervenció i d'acompanyament. Algunes d'aquestes propostes costaran més, d'altres menys, però l'important és tenir la voluntat de portar-les a terme l'any següent, com també algunes requeriran més temps i d'altres no tant. Creiem que som una associació humil i amb capacitat de canvi constant. En aquest apartat, exposarem aquelles noves línies que creiem que seran positives d'iniciar el proper any.

Una de les propostes que va sorgir després de totes les reunions que vam tenir amb les mares de les joves de reforç escolar **és la necessitat d'organitzar tallers i activitats amb les mares, ja que tenen molts dubtes i inquietuds en molts àmbits**. Per tant, hem decidit que a partir del 2020 comencem una nova activitat a ViA dirigida exclusivament a les mares en la qual es tractaran tots els temes que més els preocupen i també introduïrem temes que des de l'equip creiem necessaris.

El coneixement de les dinàmiques culturals i tradicionals dels països d'origen de les noies i dones que atenem és un aspecte fonamental. D'aquesta manera la nostra intervenció i acompanyament s'adaptarà a la realitat de la noia i podrem facilitar-li les estratègies i eines necessàries perquè pugui esdevenir una persona lliure. Per això, comptem amb les figures de les nostres referents, perquè elles ens poden ensenyar i guiar en aquest aprenentatge i treballar-ho conjuntament. Dins el nostre equip **ens faltaria poder incorporar referents d'origen pakistanès i indi**. I així, començar a treballar amb aquestes comunitats, de les quals també es té el coneixement que practiquen el matrimoni forçat amb les seves filles.

Degut a la gran dificultat amb què ens trobem per fer el seguiment de les joves que estan als pisos de ViA, sobretot pel fet que són noies molt joves i necessiten un seguiment més exhaustiu i pel fet que som tres en

l'equip professional i no podem arribar a fer-ho amb la intensitat necessària, tenim plantejat per al 2020 **contractar un educador/a social que s'encarregui majoritàriament de l'acompanyament i atenció de les usuàries d'aquests pisos**. D'aquesta manera podrem millorar la intervenció en aquest àmbit i millorar els resultats que es puguin obtenir.

Les accions de sensibilització i de formació als agents del territori és una tasca igual de rellevant que la intervenció que fem amb les noies que ens arriben. És una acció fonamental per a la prevenció i l'erradicació d'aquesta violència. Per als propers anys volem arribar a difondre el nostre missatge, no només als agents socials i administratius, sinó també a la ciutadania en general. Ens proposem **ampliar les nostres accions de sensibilització** a totes les persones que puguem, i expandir així el coneixement d'aquesta realitat tan dura que viuen algunes de les dones que formen part del nostre país.

10

Agraïment

Gràcies a totes les institucions, organitzacions, empreses i centres educatius que ens han donat suport aquest any 2019, hem pogut desenvolupar la nostra tasca i fer acompanyament a totes aquelles dones i joves Valentes que han decidit lluitar per la seva llibertat.

Ajuntament de Lloret de Mar, Associació Nut, Assessoria TAX Girona, Associació DOTA, Fundació Exil, Càritas Diocesana de Girona, Casa Recés – Fundació de l'Esperança, Centre Cívic Pont Major, Col·lectiu Neswia, Col·legi Maristes de Girona, Consell Comarcal Alt Empordà, Consell Comarcal Baix Empordà, Consorci d'Acció Social de la Garrotxa, Consorci de Benestar Social Gironès-Salt, Creu Roja Girona, Diari ARA, Diari de Girona, Diari El Punt Avui, Diari Empordà, Diputació de Barcelona – DIBA, Diputació de Girona, El Periódico, Estació Jove Salt, Europa Press, Fàbrica Jove Salt, Fundació SER.GI, DGAIA, Generalitat de Catalunya: Interior, Justícia, Promoció de la Salut, IES Salvador Espriu, IES Vallvera, Mas Mota, No Acepto: Red de trabajo sobre los matrimonios forzados, Plataforma Amnat Thawra, Policia Local de Girona, Ràdio Girona, Ràdio Nacional, Red Estatal Libre de MGF, Salellas i associats advocats Girona, SIAD Figueres, SIAD Gironès-Salt, SMO Girona /EMO Salt (Espai Municipal Ocupació), Subdelegació Govern, TESS: Taula Entitats Socials de Salt, TV Girona, TV3, Universitat de Girona (Càtedra pel compromís social i cooperació), Xarxa Punt Òmnia Salt, Associació Gironina d'empresàries AGE

@VIAcompanyades

valentesiacompanyades.org